

Заснована в грудні 2010 року

Газета Львівського медичного інституту

ЕСКУЛАП

Per aspera ad astra!

№5, квітень 2012 року

З відчуттям глибокої радості і від щирого серця поздоровляємо працівників Львівського медичного інституту, медичного коледжу «Монада» та медичного училища «Медик» з Воскресінням Христовим, з Пасхою Христовою!

Нехай царюють у ваших серцях радість і душевний спокій! Нехай до Вашої оселі прийде здоров'я, любов, щастя, добробут, душа нехай світлішою стає, серце пламеніє любов'ю, а помисли стануть щирими та добрими. Всіх Вам земних благ!

"Христос воскрес!" - десь пролунало,
І на душі святково стало.
Ось кошики із рушниками
Несуть до церкви із пасками.

Святково свічки засвітились,
І всі частунки освятились.
"Христос воскрес"-лунають дзвони.
Хай зникнуть всякі перепони!

Хай у душі панує свято,
Хай успіхів буде багато!
Хай завжди і у всіх щастить.
І хай вас Бог благословить!

Святий Великдень несе нам довгоочікувану радість перемоги Сина Божого, дарує надію та впевненість у завтрашньому дні, поселяє спокій у серцях, укріплює віру та живить душу

Тож нехай Божа милість та благословення оросять ваше життя, а мир, любов та злагода запанують у Вашій оселі.

Зичимо Вам гарного настрою, відмінного здоров'я, сімейного затишку, незмінного успіху та здійснення усіх задумів.

Реколегія газети «Ескулап»

З усіх великих празників нашого церковного року найбільш давній, урочистий і радісний — це Великдень. Це одне з найбільших й найшанованіших після Різдва християнських свят. Воно приурочене воскресінню Христа.

15 квітня найбільше християнське свято – Воскресіння Христове, або Пасха. Цього дня святкують перемогу Ісуса Христа над пеклом та смертю. За словами апостола Павла, воскресіння Христове – головна подія, що лягла в основу християнства.

Само слово «пасха» походить від єврейського «песах», що означає «проходження мимо» чи «перехід» — Ангел Божий пройшов мимо єврейських будинків, двері яких було помазано кров'ю пасхального ягня, та зберіг від смерті єврейських первістків. З цього почалися події Виходу — позбавлення народу Божого від єгипетського рабства та перехід до свободи. З того часу щороку юдеї святкували Пасху як пам'ять по ті спасенні події.

Християнська Пасха — це спомин про страждання, смерть та воскресіння Ісуса Христа. Сина Божого було розп'ято напередодні єврейської пасхи, а воскрес він у перший день після суботи, який у деяких мовах згодом дістав назви дня воскресного. У пасхальні дні християни не тільки споминають ті головні події з життя Ісуса Христа. Ми також святкуємо перехід від рабства гріху до свободи дітей Божих та водночас від смерті до воскресіння та справжнього життя.

Значення Воскресіння Христового для людства робить Пасху найзначнішим торжеством серед усіх церковних свят — Святом свят і Торжеством торжеств. Нічна пасхальна служба пронизана оптимізмом. Кожний спів вторить словам з послання апостола Павла до Коринтян, які цитуються під час богослужіння: «Смерть! де твоє жало? Пекло! де твоя перемога?» Пасха — свято спасіння світу та кожного з нас.

Українські великодні звичаї

Наразі дослідникам досить важко розібрати які саме великодні обряди коли виникли і за яких обставин. З християнською великодньою обрядовістю змішалися давні язичницькі обряди, пов'язані зі святкуванням весняного сонця. Під впливом християнського календаря язичницька обрядовість частково перемандрувала у Великодній тиждень, а частково й зовсім зникла, оскільки припадала на Великий Піст, що повністю протилежний «весняній радості».

У великодніх звичаях, відомих, головним чином, із записів очевидців XIX-XX ст., знаходяться сліди трьох різних, нашарованих один на одній, культів — культу роду, культу весняного сонця і культу Христа, що приніс людству ідею Воскресіння — ідею духовного й фізичного відродження. Вірування, спільне всім слов'янам, що на Великдень «сонце грає», чи «гуляє», хоч його і приймають за атрибут християнського свята, бо, мовляв «цього дня все веселиться на небі й на землі», було, мабуть, одною з основніших ідей весняного свята сонця, з якої випливали й далші, в роді того, що «під Великодню неділю не вільно спати», бо «той, хто спить, своє щастя проспить».

Великодня Служба Божа триває всю ніч. Її найурочистіший момент настає опівночі, коли священик сповіщає «Христос воскрес!», а всі присутні відповідають «Воістину воскрес!» Після служби процесія тричі обходить навколо церкви — хресний хід, а потім починає процес освячення обрядових пасхальних страв: пасок, крашанок, ковбас, хрину та інших страв (залежно від місцевості). Господині збирають їх у кошики, прикрашені вишиваними рушниками, барвінком і свічками. Після церковної служби розходяться по домівках і починають «розговлятися».

Розговляються, насамперед, освяченим яйцем. Окрім паски та яєць (крашанок та писанок), серед освяченого може бути смаженина, ковбаса, риба, сир, часник, полин, хрін, сіль та вино, баранчик — символ Ісуса Христа, ягнятка Божого. Люди вірили, що покладений у кошичок баранчик гарантуватиме прихильність сил природи і оберігатиме від стихійного лиха.

На Великдень всі мають веселитися, бо хто буде сумувати в цей день, сумуватиме і весь рік. Якщо хтось помирає на Великдень, то вважається, що його щаслива душа піде просто до неба, бо того дня «небо отворено». Після розговін починали дзвонити на дзвіниці, — а хто перший задзвонив, той найперший обробить жнива і буде в нього найкраще збіжжя. Дзвонили в дзвони весь день, а потім ще й другого та третього дня.

Великодній понеділок зветься Обливаним. За традицією хлопці обливають дівчат водою. Ті ж можуть віддячити їм тим самим у вівторок. Серед інших великодніх звичаїв відомо ще один, який полягає в розкладанні вогнищ на всю Великодню ніч навкруги церкви. Вважається, що цим вогнем очищується повітря і звільняється земля від усяких нечистот на добрий врожай. Цей вогонь вважається святим і мусить сам погаснути.

Великодні свята закінчуються поминанням мертвих — молитвою і тризною «на горбках». У могильні горбки закопують яйця та шкаралупу від з'їдених яєць, кістки зі освяченого м'яса, освячену сіль, тощо. Виливають і чарку горілки: «їжте, пийте й нас, грішних, поминайте». Часом цюкають крашанками об могильний хрест, надбивають їх, а потім віддають перехожим.

У деяких селах Буського району Львівщини збереглася традиція святити паску в кошиках не із лози, а із соломки.

<ul style="list-style-type: none"> • Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати тексти. • Автори несуть повну відповідальність за вірогідність наведених фактів, цитат, дат та імен. • Опублікована інформація може містити думки, які не збігаються з позицією редакційної ради. 	<p>Засновник і видавець: Львівський медичний інститут (ректор, д. мед. н., проф., академік АНВШ України, УАН – Регеда Михайло Степанович)</p>	<p>Головний редактор: доц. Аліна Циснецька Літературний редактор: доц. Ольга Пилипів Редактори рубрик: проф. Володимир Фрайт, ст.н.с. Оксана Байк, к.мед.н. Орися Ковалишин, к.філол.н. М. Кольбук Наталія Ілейко, Технічні редактори: Оксана Мазурок, Орися Петренко Адреса редакції: 79015, м.Львів, вул.Поліщука, 76. Тел./факс (032) 239-37-06</p>
--	---	---